

Βρυξέλλες, 4.10.2017
COM(2017) 566 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

***σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ
Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων***

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΕΝΑΝ ΕΝΙΑΙΟ ΧΩΡΟ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΕΕ	3
2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	4
2.1 Προσαρμογή του συστήματος ΦΠΑ στην ψηφιακή οικονομία και προετοιμασία για μια εκσυγχρονισμένη πολιτική συντελεστών	4
2.1.1. Προτάσεις για τον ΦΠΑ στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.....	5
2.1.2. Προτάσεις για τον ΦΠΑ στον τομέα των ηλεκτρονικών δημοσιεύσεων	5
2.2 Στοχοθετημένα μέτρα για την αντιμετώπιση της απάτης.....	6
2.2.1 Βελτίωση της είσπραξης των φόρων και της διοικητικής συνεργασίας.....	6
2.2.2 Προσωρινή παρέκκλιση	7
3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	7
3.1 Προς έναν ισχυρό ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ΦΠΑ	7
3.1.1 Εφαρμογή του πρώτου βήματος του οριστικού συστήματος ΦΠΑ.....	7
3.1.2. Καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ σήμερα: καλύτερη διοικητική συνεργασία για ταχύτερα αποτελέσματα	11
3.1.3. Προς αποδοτικότερες φορολογικές διοικήσεις	12
3.2 Προς μια εκσυγχρονισμένη πολιτική συντελεστών.....	12
3.3 Προς μια δέσμη μέτρων για τον ΦΠΑ υπέρ των ΜΜΕ	13
4.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	13

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΕΝΑΝ ΕΝΙΑΙΟ ΧΩΡΟ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΕΕ

Το σύστημα ΦΠΑ της ΕΕ αποτελεί πλεονέκτημα της ενιαίας αγοράς. Με την άρση των εμποδίων που νόθευαν τον ανταγωνισμό και παρεμπόδιζαν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, διευκολύνει σημαντικά το εμπόριο εντός της ΕΕ. Ως φόρος κατανάλωσης ευρείας βάσης, ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) θεωρείται μια από τις πιο φιλικές προς την ανάπτυξη μορφές φορολόγησης. Πρόκειται επίσης για μια σημαντική και αυξανόμενη πηγή εσόδων στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, το σύστημα ΦΠΑ δεν κατόρθωσε να συμβαδίσει με τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης και της ψηφιοποίησης της οικονομίας. Συγκεκριμένα, το ισχύον σύστημα φορολόγησης των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών εξακολουθεί να βασίζεται σε «μεταβατικό καθεστώς»² το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή πριν από 25 χρόνια. Βάσει του εν λόγω καθεστώτος, οι εγχώριες και οι διασυνοριακές συναλλαγές υπόκεινται σε δυο εντελώς διαφορετικά καθεστάτα ΦΠΑ. Ως αποτέλεσμα, οι επιχειρήσεις που ασκούν διασυνοριακές συναλλαγές επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος συμμόρφωσης 11 % σε σχέση με επιχειρήσεις που ασκούν μόνο εγχώριες εμπορικές συναλλαγές. Επιπλέον, επιτρέποντας την απαλλαγμένη από ΦΠΑ διασυνοριακή αγορά αγαθών, το εν λόγω καθεστώς δημιουργεί ιδιαίτερα πρόσφορο έδαφος για απάτες. Το 2015, 151 δισεκ. EUR, ήτοι το 12,8 % των οφειλών ΦΠΑ, δεν εισπράχθηκαν λόγω περιπτώσεων απάτης και άλλων ελλείψεων³. Ειδικότερα, υπολογίζεται ότι η απώλεια 50 δισεκ. EUR οφείλεται σε διασυνοριακή απάτη, η οποία διαπράττεται κυρίως από εγκληματικές οργανώσεις και, σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του Τύπου, χρησιμοποιείται επίσης για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Σήμερα το σύστημα ΦΠΑ είναι ιδιαίτερα κατακερματισμένο και επιρρεπές στην απάτη. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του θεματολογίου της για ένα δικαιότερο και αποδοτικότερο σύστημα φορολόγησης στην ΕΕ, στοχεύει να αναθεωρήσει το σύστημα ΦΠΑ για να διασφαλίσει ότι αυτό θα εξακολουθήσει να αποτελεί πλεονέκτημα στο μέλλον. Εκτιμάται ότι η εφαρμογή ενιαίου καθεστώτος ΦΠΑ στην ενιαία αγορά θα μειώσει τη διασυνοριακή απάτη στον τομέα του ΦΠΑ κατά 41 δισεκ. EUR⁴ και το κόστος συμμόρφωσης των επιχειρήσεων κατά 1 δισεκ. EUR⁵.

¹ Ο ΦΠΑ απέφερε λίγο περισσότερο από 1 τρισ. EUR το 2015, ποσό που αντιστοιχεί στο 7 % του ΑΕΠ της ΕΕ ή στο 17,6 % των συνολικών εθνικών φορολογικών εσόδων (πηγή: Eurostat, Στατιστικά στοιχεία φορολογικών εσόδων).

² Άρθρο 402 της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1) και COM(2016) 148 final της 7.4.2016.

³ Μελέτη και εκθέσεις σχετικά με το έλλειμμα ΦΠΑ στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ, Κέντρο Κοινωνικής και Οικονομικής Έρευνας 2017.
Βλέπε:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/study_and_reports_on_the_vat_gap_2017.pdf

⁴ Όσον αφορά τους άλλους τύπους απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, και συγκεκριμένα τις περιπτώσεις εγχώριας απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, η Επιτροπή έχει αναλάβει διάφορες δράσεις που προτίθεται να υλοποιήσει από κοινού με τα κράτη μέλη και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη. Βλ. επί αυτού του θέματος το σημείο 3.1.3 της παρούσας ανακοίνωσης. Βλ. επίσης τα «20 μέτρα για την αντιμετώπιση του ελλείμματος ΦΠΑ» στην ακόλουθη διεύθυνση:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/docs/body/2016-03_20_measures_en.pdf

⁵ Βλ. τη συνοπτική παρουσίαση της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά την εναρμόνιση και την απλούστευση ορισμένων κανόνων στο σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας και τη θέσπιση του οριστικού συστήματος για τη φορολόγηση των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών» (SWD(2017) 326)

Στο σχέδιο δράσης της για τον ΦΠΑ (εφεξής το «σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ») της 7ης Απριλίου 2016⁶, η Επιτροπή περιέγραψε την ανάγκη εφαρμογής ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ΦΠΑ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα. Ανακοινώθηκε μια σειρά βασικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα προκειμένου να εκσυγχρονισθεί το σύστημα ΦΠΑ της ΕΕ και να καταστεί απλούστερο, θωρακισμένο έναντι της απάτης και φιλικό προς τις επιχειρήσεις. Τα μέτρα αυτά ανταποκρίνονται σε πολλούς στόχους: προσαρμογή του συστήματος ΦΠΑ στην παγκόσμια, ψηφιακή και κινητή οικονομία, υποστήριξη των αναγκών των ΜΜΕ, πρόβλεψη κατάλληλης πολιτικής συντελεστών, τερματισμός της διασυνοριακής απάτης και υποστήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειες κάλυψης του ελλείμματος ΦΠΑ.

Ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου συστήματος ΦΠΑ θα επιτευχθεί μέσω της λήψης μιας σειράς σταδιακών μέτρων. Η παρούσα ανακοίνωση αναφέρει τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί (τμήμα 2) και παρέχει περαιτέρω στοιχεία σχετικά με τα βήματα προόδου (τμήμα 3), συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών που θα εγκριθούν φέτος:

- νομοθετική δέσμη σχετικά με το οριστικό σύστημα ΦΠΑ για το ενδοενοσιακό εμπόριο μεταξύ επιχειρήσεων (εφεξής «οριστικό σύστημα ΦΠΑ»)
- πρόταση για τη μεταρρύθμιση των συντελεστών ΦΠΑ
- πρόταση για την ενίσχυση των υφιστάμενων μέσων για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ και
- πρόταση για την απλούστευση των κανόνων ΦΠΑ για τις ΜΜΕ.

2. ΠΡΟΟΛΟΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

2.1 Προσαρμογή του συστήματος ΦΠΑ στην ψηφιακή οικονομία και προετοιμασία για μια εκσυγχρονισμένη πολιτική συντελεστών

Την 1η Δεκεμβρίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε διάφορες προτάσεις⁷ με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο και μια πρόταση σχετικά

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων (COM(2016) 148 final).

Βλέπε: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_148_el.pdf

⁷ Πρόταση Οδηγία του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK και της οδηγίας 2009/132/EK όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως (COM(2016) 757 final).

Βλέπε: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_757_en.pdf

Πρόταση Εκτελεστικός Κανονισμός του Συμβουλίου για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (COM(2016)756).

Βλέπε https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_756_en.pdf

Πρόταση Κανονισμός του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (COM(2016)755).

Βλέπε: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_755_en.pdf

Πρόταση Οδηγία του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τους συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας που εφαρμόζονται σε βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά (COM(2016) 758).

Βλέπε: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_758_en.pdf

με τον συντελεστή ΦΠΑ για τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις. Οι εν λόγω προτάσεις, οι οποίες αποτελούν σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά⁸, αποσκοπούν στην προσαρμογή του συστήματος ΦΠΑ στην ψηφιακή οικονομία.

2.1.1. Προτάσεις για τον ΦΠΑ στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου

Η ψηφιοποίηση της οικονομίας δημιουργεί ολοένα και πιεστικότερες προκλήσεις για τη φορολογική πολιτική. Είναι απαραίτητες ορισμένες καινοτόμες και μακρόπνοες λύσεις ώστε η φορολογική πολιτική να συμβαδίζει με αυτές τις νέες επιχειρηματικές τάσεις. Οι φορολογικοί κανόνες πρέπει να εξελιχθούν ώστε να προσαρμοστούν στην ταχεία αλλαγή των επιχειρηματικών μοντέλων και των καταναλωτικών προτύπων. Παράλληλα, η φορολογία πρέπει να είναι δίκαιη και αποτελεσματική για τις αναδυόμενες επιχειρήσεις και θα πρέπει να συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Ως φόρος κατανάλωσης, ο ΦΠΑ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη στρατηγική για την επίτευξη αυτών των στόχων. Οι προτάσεις για το ηλεκτρονικό εμπόριο έχουν ως στόχο να ωφελήσουν τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τα κράτη μέλη και έχουν επιτρέψει στην ΕΕ να θεωρείται παγκόσμιος ηγέτης.

Οι νέοι κανόνες θα επιτρέψουν στις επιχειρήσεις που πωλούν αγαθά μέσω του διαδικτύου να εκπληρώνουν εύκολα και σε ένα μέρος όλες τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τον ΦΠΑ της ΕΕ και θα απλοποιήσουν τη μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις και τις μικροεπιχειρήσεις που προβαίνουν σε ηλεκτρονικές διασυννοριακές πωλήσεις κάτω των 10 000 EUR. Οι ΜΜΕ θα επωφεληθούν επίσης από απλούστερες διαδικασίες για διασυννοριακές πωλήσεις έως 100 000 EUR. Με τους νέους κανόνες θα καταργηθεί επίσης η τρέχουσα απαλλαγή ΦΠΑ για τις εισαγωγές μικροδεμάτων στην ΕΕ αξίας κάτω των 22 EUR και θα διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις της ΕΕ μπορούν να επωφεληθούν από ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Οι προτάσεις αυτές συζητούνται επί του παρόντος στο Συμβούλιο.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του φόρουμ της ΕΕ για τον ΦΠΑ⁹, η Επιτροπή διερευνά τρόπους θέσπισης διαρθρωμένης συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με τις φορολογικές διοικήσεις, τις εταιρείες εφοδιαστικής, τις πλατφόρμες διαδικτύου, τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τις επαγγελματικές ενώσεις, με σκοπό τη βελτίωση της είσπραξης του ΦΠΑ, τη μείωση της απάτης στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου και την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις συμμορφούμενες επιχειρήσεις. Το αποτέλεσμα της εν λόγω διαβούλευσης θα παράσχει αποδεικτικά στοιχεία για μια πρωτοβουλία της Επιτροπής το 2018.

2.1.2. Προτάσεις για τον ΦΠΑ στον τομέα των ηλεκτρονικών δημοσιεύσεων

Η Επιτροπή τήρησε επίσης τη δέσμευσή της να επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν στις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις, όπως ηλεκτρονικά βιβλία και διαδικτυακές εφημερίδες, τον

⁸ Βλέπε: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX%3A52015DC0192>

⁹ Απόφαση 2012/C 198/05 της Επιτροπής, της 3ης Ιουλίου 2012, για τη σύσταση του φόρουμ της ΕΕ για τον ΦΠΑ, ΕΕ C 198 της 6ης Ιουλίου 2012. Βλέπε: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32012D0706%2802%29>

ίδιο συντελεστή ΦΠΑ με αυτόν που εφαρμόζεται στα έντυπα ισοδύναμα των δημοσιεύσεων αυτών, με την κατάργηση διατάξεων που εξαιρούσαν τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις από την ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση που προσφέρεται στις παραδοσιακές έντυπες δημοσιεύσεις. Η παρούσα πρόταση αποτελεί βήμα προόδου για την εξασφάλιση της τεχνολογικής ουδετερότητας και την άρση των φορολογικών εμποδίων στην ανάπτυξη της αγοράς των ηλεκτρονικών δημοσιεύσεων. Η πρόταση αυτή συζητείται επί του παρόντος στο Συμβούλιο.

2.2 Στοχοθετημένα μέτρα για την αντιμετώπιση της απάτης

2.2.1 Βελτίωση της είσπραξης των φόρων και της διοικητικής συνεργασίας

Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει την ανάπτυξη της Ανάλυσης Δικτύων Συναλλαγών για την ανταλλαγή και την από κοινού επεξεργασία των στοχοθετημένων πληροφοριών ΦΠΑ από υπαλλήλους ανάλυσης κινδύνου του δικτύου Eurofisc¹⁰. Αυτό το νέο μέσο θα επιτρέψει στις φορολογικές διοικήσεις να εξαρθρώσουν τα δίκτυα απάτης με απλούστερο, ταχύτερο και ασφαλέστερο τρόπο.

Επιπλέον, στον τομέα του ποινικού δικαίου, τον περασμένο Ιούλιο εκδόθηκε η οδηγία για την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης¹¹, η οποία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, των κυρώσεων και των προθεσμιών παραγραφής. Η οδηγία καθορίζει την καθ' ύλην αρμοδιότητα της μελλοντικής Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας¹². Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα είναι, ειδικότερα, αρμόδια για την ποινική έρευνα και δίωξη περιπτώσεων απάτης στον τομέα του ΦΠΑ που συνδέονται με την επικράτεια δύο ή περισσότερων κρατών μελών και περιλαμβάνουν συνολική ζημία τουλάχιστον 10 000 000 EUR.

Όσον αφορά τις διεθνείς σχέσεις, η Επιτροπή διαπραγματεύεται συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της Νορβηγίας για τη διοικητική συνεργασία, την καταπολέμηση της απάτης και την είσπραξη απαιτήσεων στον τομέα του ΦΠΑ. Η συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ μετά την έγκριση από το Συμβούλιο των αποφάσεων για την υπογραφή και σύναψή της. Επιπλέον, υπογράφηκε διοικητική ρύθμιση για τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και του Ενδοευρωπαϊκού Οργανισμού Φορολογικών Διοικήσεων (ΙΟΤΑ), με στόχο την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και των μελών του ΙΟΤΑ.

Τέλος, πολλά κράτη μέλη ζήτησαν υποστήριξη για να ενισχύσουν την ικανότητα των φορολογικών διοικήσεων. Οι δράσεις υποστήριξης βάσει του προγράμματος στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων συντονίζονται στενά στο πλαίσιο του προγράμματος FISCALIS¹³.

¹⁰ Το Eurofisc αποτελεί δίκτυο για την ταχεία ανταλλαγή στοχοθετημένων πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Για πληροφορίες, βλ. τον ακόλουθο σύνδεσμο: [EUROFISC](http://europa.eu/eurofisc).

¹¹ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29-41).

¹² Είκοσι κράτη μέλη κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία στις 8 Ιουνίου 2017. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει τώρα να δώσει τη συγκατάθεσή του πριν από την έκδοση του κανονισμού.

Βλέπε: <http://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2017/06/08-eppo/>

¹³ Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή τεχνική συνδρομή σε θέματα φορολογικής πολιτικής και φορολογικής διοίκησης. Τα εν λόγω αιτήματα συντονίζονται, αναλύονται και

2.2.2 Προσωρινή παρέκκλιση

Την 21η Δεκεμβρίου 2016, η Επιτροπή εκπλήρωσε τη δέσμευσή της για την υποβολή πρότασης οδηγίας του Συμβουλίου¹⁴ όσον αφορά την προσωρινή εφαρμογή γενικευμένου μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών που υπερβαίνουν το όριο των 10 000 EUR ανά τιμολόγιο. Στο πλαίσιο ενός τέτοιου συστήματος, ο ΦΠΑ «αναστέλλεται» σε όλο το μήκος της οικονομικής αλυσίδας (μεταξύ επιχειρήσεων) και χρεώνεται μόνο στους τελικούς καταναλωτές. Το μέτρο αυτό έχει στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη που πλήττονται ιδιαίτερα από φαινόμενα απάτης να καταπολεμήσουν την αλυσιδωτή απάτη¹⁵, ενώ, ταυτόχρονα, εφαρμόζεται μια ολοκληρωμένη λύση σε επίπεδο ΕΕ. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται στο Συμβούλιο.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

3.1 Προς έναν ισχυρό ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ΦΠΑ

3.1.1 Εφαρμογή του πρώτου βήματος του οριστικού συστήματος ΦΠΑ

Όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης της για τον ΦΠΑ, η Επιτροπή προτείνει να αντικατασταθεί το ισχύον μεταβατικό καθεστώς φορολόγησης των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών από ένα οριστικό καθεστώς. Σύμφωνα με αιτήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹⁶ και του Συμβουλίου¹⁷, το εν λόγω οριστικό καθεστώς ΦΠΑ θα βασίζεται στην αρχή φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού¹⁸.

Προκειμένου η μετάβαση για τις φορολογικές διοικήσεις και τις επιχειρήσεις να είναι ομαλή, αυτή η αλλαγή θα πραγματοποιηθεί μέσω σταδιακής προσέγγισης σε δυο βήματα¹⁹.

Ως πρώτο νομοθετικό βήμα, θα ρυθμιστεί η μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ των ενδοενοσιακών παραδόσεων αγαθών μεταξύ επιχειρήσεων. Η εφαρμογή αυτού του πρώτου νομοθετικού βήματος θα υποδιαιρευθεί σε δύο επιμέρους βήματα (βλέπε τμήματα 3.1.1.1 και

παρακολουθούνται από την Υπηρεσία στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (SRSS). Η συνδρομή αυτή μπορεί να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis.

¹⁴ Πρόταση Οδηγία του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την προσωρινή εφαρμογή γενικευμένου μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο (COM(2016) 811 της 21.12.2016)

Βλέπε: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_811_en.pdf

¹⁵ Η αλυσιδωτή απάτη είναι ένα συγκεκριμένο είδος απάτης στον τομέα του ΦΠΑ που διαπράττεται από συμμορίες οργανωμένου εγκλήματος που εκμεταλλεύονται το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του μεταβατικού καθεστώτος, οι συναλλαγές μεταξύ των δικαιοδοσιών της ΕΕ απαλλάσσονται από ΦΠΑ.

¹⁶ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με το μέλλον του ΦΠΑ (P7_TA(2011) 0436): <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2011-0436+0+DOC+XML+V0//EL>

¹⁷ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το μέλλον του ΦΠΑ - 3167η σύνοδος του Συμβουλίου: Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα, Βρυξέλλες, 15 Μαΐου 2012 (βλέπε ιδίως σημείο Β 4): http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/130257.pdf

¹⁸ Η ύπαρξη ενός συστήματος ΦΠΑ με βάση τη χώρα προορισμού συνεπάγεται ότι τα αγαθά που αποτελούν αντικείμενο διασυνοριακού εμπορίου φορολογούνται στη χώρα όπου καταναλώνονται (χώρα προορισμού) με βάση τον φορολογικό συντελεστή της χώρας προορισμού, και δεν φορολογούνται εκεί όπου παράγονται (χώρα προέλευσης).

¹⁹ Βλέπε Τμήμα 4 του σχεδίου δράσης για τον ΦΠΑ.

3.1.1.2 κατωτέρω), τα οποία θα περιλαμβάνουν σειρά προτάσεων προς έκδοση από την Επιτροπή το τρέχον έτος (επιμέρους βήμα 1) και άλλη μία πρόταση προς έκδοση το επόμενο έτος (επιμέρους βήμα 2).

Ως δεύτερο νομοθετικό βήμα, η νέα αντιμετώπιση ως προς τον ΦΠΑ θα επεκταθεί σε όλες τις διασυνοριακές παραδόσεις, ώστε να καλύπτονται και οι παροχές υπηρεσιών. Η εφαρμογή αυτού του δεύτερου νομοθετικού βήματος θα μπορούσε να προταθεί από την Επιτροπή μετά τη δέουσα παρακολούθηση της εφαρμογής του πρώτου βήματος, η λειτουργία του οποίου θα αξιολογηθεί από την Επιτροπή πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος του. Το οριστικό καθεστώς θα μπορεί τότε να εφαρμοστεί πλήρως.

Μετά τη δέουσα διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς και λεπτομερή ανάλυση των διαφορετικών επιλογών για την εφαρμογή της αρχής της χώρας προορισμού, η Επιτροπή επέλεξε φορολογικούς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους, για ενδοενοσιακές διασυνοριακές παραδόσεις αγαθών, ο προμηθευτής θα χρεώνει τον ΦΠΑ στον πελάτη του με τον συντελεστή που εφαρμόζεται στο κράτος μέλος άφιξης των αγαθών. Ο ΦΠΑ θα δηλώνεται και θα καταβάλλεται στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο προμηθευτής μέσω ενός μηχανισμού υπηρεσίας μίας στάσης. Ωστόσο, κατά το πρώτο βήμα του οριστικού συστήματος ΦΠΑ και ως εξαίρεση από αυτή τη γενική αρχή²⁰, εάν ο πελάτης είναι συμμορφούμενη επιχείρηση πιστοποιημένη από την οικεία φορολογική διοίκηση (δυνατότητα που παρέχεται επίσης σε ΜΜΕ), ο εν λόγω πελάτης θα εξακολουθήσει να υπόκειται σε ΦΠΑ για τα αγαθά που αγοράζει από άλλα κράτη μέλη, όπως συμβαίνει και σήμερα²¹.

Επιπλέον, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου²² και οι συζητήσεις με τα κράτη μέλη και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ κατέδειξαν την ανάγκη να υπάρξουν ορισμένες βραχυπρόθεσμες βελτιώσεις στο ισχύον σύστημα ΦΠΑ («προσωρινές λύσεις»). Οι εν λόγω τέσσερις προσωρινές λύσεις προτείνονται το τρέχον έτος μαζί με τις νομικές βάσεις του οριστικού συστήματος ΦΠΑ (επιμέρους βήμα 1 κατωτέρω). Το 2018 με μια ακόμη πρόταση (επιμέρους βήμα 2 κατωτέρω) θα καθοριστούν λεπτομερείς τεχνικές διατάξεις για την ουσιαστική εφαρμογή του πρώτου βήματος του οριστικού συστήματος ΦΠΑ.

3.1.1.1. Πρώτο επιμέρους βήμα: η δέσμη μέτρων του Οκτωβρίου του 2017 για το οριστικό σύστημα ΦΠΑ

η δέσμη μέτρων του Οκτωβρίου του 2017 για το οριστικό σύστημα ΦΠΑ αποτελείται από τις ακόλουθες τρεις νομοθετικές πράξεις:

A] Πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας για τον ΦΠΑ

²⁰ Βλέπε υποσημείωση 27.

²¹ Κατά το δεύτερο νομοθετικό βήμα του οριστικού συστήματος ΦΠΑ, η φορολόγηση θα καλύπτει όλες τις διασυνοριακές παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών (και επομένως ο προμηθευτής αγαθών/παρέχων τις υπηρεσίες, και όχι ο πελάτης, θα υπόκειται σε ΦΠΑ για όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αγοράζει από άλλα κράτη μέλη), έτσι ώστε όλες οι παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών στην ενιαία αγορά, είτε εγχώριες είτε διασυνοριακές, να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.

²² Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2016 για τη βελτίωση των ισχυόντων κανόνων περί ΦΠΑ της ΕΕ όσον αφορά τις διασυνοριακές συναλλαγές (Εγγρ. 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023). Βλέπε: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14257-2016-INIT/el/pdf>

Η πρόταση εισάγει τα εξής:

- α) Την έννοια του πιστοποιημένου υποκείμενου στον φόρο, διαμορφωμένη σύμφωνα με την υφιστάμενη έννοια του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα στον τελωνειακό τομέα. Με την έννοια του πιστοποιημένου υποκείμενου στον φόρο καθίσταται δυνατή η βεβαίωση ότι μια συγκεκριμένη επιχείρηση μπορεί να θεωρείται συνολικά αξιόπιστος φορολογούμενος. Οι πιστοποιημένοι υποκείμενοι στον φόρο αναμένεται ότι θα επωφεληθούν από ορισμένες απλουστεύσεις²³. Η πρόταση καθορίζει τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση του καθεστώτος πιστοποιημένου υποκείμενου στον φόρο, τις περιπτώσεις αποκλεισμού, το κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για τη χορήγηση και την ανάκληση του καθεστώτος πιστοποιημένου υποκείμενου στον φόρο, το δικαίωμα των υποκείμενων στον φόρο να ασκήσουν προσφυγή κατά διοικητικών αποφάσεων επί του θέματος, και την υποχρέωση αμοιβαίας αναγνώρισης από τα κράτη μέλη.
- β) Τρεις «προσωρινές λύσεις» που ζήτησε το Συμβούλιο, και συγκεκριμένα:
- απλούστευση και εναρμόνιση των κανόνων όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τα αποθέματα στη διάθεση συγκεκριμένου αγοραστή («call-off»)²⁴.
 - αναγνώριση του αριθμού φορολογικού μητρώου ΦΠΑ του πελάτη ως ουσιαστικής προϋπόθεσης για την απαλλαγή των ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών από τον ΦΠΑ²⁵.
 - απλούστευση των κανόνων προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τις αλυσιδωτές συναλλαγές²⁶.

²³ Απλουστεύσεις που προβλέπονται για ορισμένες «προσωρινές λύσεις» (βλέπε σημείο Α], στοιχείο β) και σημείο Β]) και απλούστευση όσον αφορά τον κανόνα περί ευθύνης για τους πελάτες που είναι πιστοποιημένοι υποκείμενοι στον φόρο στο πλαίσιο του νέου φορολογικού συστήματος (βλέπε σημείο Α], στοιχείο γ)).

²⁴ Το απόθεμα «call-off» αναφέρεται σε μια κατάσταση κατά την οποία ο προμηθευτής μεταφέρει το απόθεμα σε κράτος μέλος όπου δεν είναι εγκατεστημένος, προκειμένου να το πωλήσει σε μεταγενέστερο στάδιο σε ήδη γνωστό αγοραστή. Επί του παρόντος, αυτό οδηγεί στην ακόλουθη πολύπλοκη αντιμετώπιση: i) μια εξομοιούμενη ενδοκοινοτική παράδοση που πραγματοποιείται από τον μεταβιβάζοντα, ii) μια εξομοιούμενη ενδοκοινοτική απόκτηση στο κράτος μέλος άφιξης των αγαθών που πραγματοποιείται από τον μεταβιβάζοντα ο οποίος πρέπει να καταχωρηθεί εκεί και iii) μια εγχώρια παράδοση.

²⁵ Η παροχή έγκυρου αριθμού φορολογικού μητρώου ΦΠΑ του αγοραστή θα πρέπει να καταστεί ουσιαστική προϋπόθεση, ώστε να μπορέσει ο προμηθευτής να εφαρμόσει την απαλλαγή από τον ΦΠΑ στην περίπτωση ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών. Αυτή η τροποποίηση θα επιτρέψει την καλύτερη παρακολούθηση της διακίνησης των αγαθών με τη βελτίωση της ποιότητας των ανταλλασσόμενων ανακεφαλαιωτικών πινάκων (οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες που υποβάλλονται από τον προμηθευτή και ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών μελών μέσω του συστήματος VIES περιλαμβάνουν τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ του αποκτώντος).

²⁶ Οι αλυσιδωτές συναλλαγές είναι διαδοχικές παραδόσεις των ίδιων αγαθών όταν τα παραδιδόμενα αγαθά υπόκεινται σε μία μόνο ενδοκοινοτική μεταφορά μεταξύ δύο κρατών μελών. Στην περίπτωση αυτή, η μεταφορά καταλογίζεται σε μία μόνο παράδοση εντός της αλυσίδας, προκειμένου να καθοριστεί σε ποιες πράξεις πρέπει να εφαρμοστεί η απαλλαγή για ενδοκοινοτικές παραδόσεις σύμφωνα με το άρθρο 138 της

Αυτές οι «προσωρινές λύσεις» θα είναι διαθέσιμες μόνο για τους πιστοποιημένους υποκείμενους στον φόρο (εκτός από την προσωρινή λύση που αφορά τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, ο οποίος από τη φύση του δεν είναι δυνατό να περιοριστεί).

- γ) Τις νομικές βάσεις του οριστικού συστήματος ΦΠΑ. Περιλαμβάνουν, ειδικότερα, την εισαγωγή της αρχής φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού και την κατά κανόνα ευθύνη του προμηθευτή (εκτός εάν ο πελάτης είναι πιστοποιημένος υποκείμενος στον φόρο)²⁷. Εισάγουν επίσης την υπηρεσία μίας στάσης, η οποία θα επιτρέψει στους προμηθευτές να καταβάλλουν τον οφειλόμενο ΦΠΑ επί των παραδόσεων αγαθών σε άλλα κράτη μέλη, στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένοι. Η εν λόγω υπηρεσία μίας στάσης θα επιτρέψει τον συμψηφισμό του ΦΠΑ επί των εκροών για τις παραδόσεις πραγματοποιήθηκαν και του ΦΠΑ επί των εισροών για αγορές που πραγματοποιήθηκαν εντός της ΕΕ.

Β] Πρόταση για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 για τη θέσπιση της τέταρτης «προσωρινής λύσης»

Η πρόταση αυτή θεσπίζει την τέταρτη «προσωρινή λύση» που απαιτεί το Συμβούλιο, δηλαδή την εναρμόνιση και την απλούστευση των κανόνων σχετικά με απόδειξη της ενδοκοινοτικής μεταφοράς αγαθών, ώστε να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ οι ενδοκοινοτικές παραδόσεις αγαθών. Η εν λόγω απλούστευση θα είναι διαθέσιμη μόνο στην περίπτωση που εμπλέκεται πιστοποιημένος υποκείμενος στον φόρο.

Γ] Πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού για τη διοικητική συνεργασία σε θέματα ΦΠΑ

Η πρόταση αυτή είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί ότι το καθεστώς πιστοποιημένου υποκείμενου στον φόρο θα συμπεριληφθεί στο σύστημα VIES²⁸. Θα παράσχει τη νομική βάση για ένα αποτελεσματικό τεχνικό εργαλείο ΤΠ το οποίο θα δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις να ελέγχουν αμέσως ηλεκτρονικά εάν έχει χορηγηθεί σε μια επιχείρηση το εν λόγω καθεστώς.

οδηγίας περί ΦΠΑ. Τα κράτη μέλη ζήτησαν νομοθετικές βελτιώσεις προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις κατά τον προσδιορισμό της παράδοσης εντός της αλυσίδας συναλλαγών στην οποία πρέπει να καταλογιστεί η ενδοκοινοτική μεταφορά.

²⁷ Όπως και στην περίπτωση των εγχώριων συναλλαγών, στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές αγαθών ο προμηθευτής θα χρεώνει τον οφειλόμενο ΦΠΑ (αυτόν του κράτους προορισμού των αγαθών) στον πελάτη του. Ωστόσο, εάν ο πελάτης του είναι πιστοποιημένος υποκείμενος στον φόρο, δεν θα χρεώνει σε αυτόν τον οφειλόμενο ΦΠΑ. Όπως ισχύει και σήμερα, ο πελάτης θα υπολογίζει ο ίδιος τον οφειλόμενο ΦΠΑ στην οικεία εγχώρια δήλωση ΦΠΑ. Για τους σκοπούς των εν λόγω αλλαγών, θα εισαχθεί η έννοια της «ενδοενοσιακής παράδοσης αγαθών» και θα καταργηθεί η έννοια της «ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών».

²⁸ Το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τον ΦΠΑ (VIES) είναι ένα ηλεκτρονικό μέσο επικύρωσης των αριθμών φορολογικού μητρώου ΦΠΑ των οικονομικών φορέων που έχουν την καταστατική τους έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για διασυνοριακές παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών.

Για περισσότερες πληροφορίες: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/

3.1.1.2. Δεύτερο επιμέρους βήμα: οι λεπτομερείς τεχνικές διατάξεις του 2018 για το οριστικό σύστημα ΦΠΑ

Οι προαναφερθείσες νομικές βάσεις του οριστικού συστήματος ΦΠΑ θα αποτελέσουν τη συμφωνία αρχής των κρατών μελών για τη μετάβαση από το ισχύον μεταβατικό καθεστώς ΦΠΑ σε ένα οριστικό σύστημα ΦΠΑ βασισμένο στην αρχή της φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού. Το 2018 η Επιτροπή θα εκδώσει πρόταση οδηγίας, η οποία θα συνοδεύεται από κατάλληλα εκτελεστικά μέτρα και θα καθορίζει τις λεπτομερείς τεχνικές διατάξεις που απαιτούνται για τη λειτουργία του οριστικού συστήματος ΦΠΑ.

Η πρόταση του 2018 θα εισαγάγει τις ειδικές διατάξεις για την εφαρμογή των νομικών βάσεων. Θα προταθούν επίσης εκτελεστικά μέτρα τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση των απαραίτητων εξελίξεων ΤΠ για τη λειτουργία του νέου συστήματος έως το 2022.

3.1.2. Καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ σήμερα: καλύτερη διοικητική συνεργασία για ταχύτερα αποτελέσματα

Σε πολλά πρόσφατα δημοσιεύματα του Τύπου σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και έρευνες των εθνικών αρχών επισημαίνεται η καθοριστική σύνδεση μεταξύ περιπτώσεων απάτης μεγάλης κλίμακας στον τομέα του ΦΠΑ και του οργανωμένου εγκλήματος. Από αυτά προέκυψε ότι τα έσοδα από την απάτη διοχετεύονται σε δίκτυα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες πριν επενδυθούν σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, και ενδεχομένως στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Σε αυτό το πλαίσιο, και όπως αναγνωρίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο²⁹, τα κράτη μέλη³⁰ και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο³¹, πρέπει να ενισχυθούν τα μέσα διοικητικής συνεργασίας στον τομέα του ΦΠΑ.

Έως τον Νοέμβριο του 2017 η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για την ενίσχυση των υφιστάμενων μέσων διοικητικής συνεργασίας. Ένας από τους στόχους θα είναι η ενίσχυση της ικανότητας των κρατών μελών να διεξάγουν ταχύτερη κοινή ανάλυση κινδύνου των διαθέσιμων πληροφοριών στο πλαίσιο του δικτύου Eurofisc, να δρομολογούν δράσεις παρακολούθησης και να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τον ΦΠΑ με τις αρχές επιβολής του νόμου σε επίπεδο ΕΕ, όπως η Ευρωπόλ, η OLAF και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Η πρόταση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των κενών στο σύστημα πράξεων εισαγωγής στο πλαίσιο του λεγόμενου καθεστώτος 42³², διευκολύνοντας

²⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2016·
Βλέπε: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0453+0+DOC+XML+V0//EL>

³⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2016·
Βλέπε: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/5/47244641288_en.pdf

³¹ Ειδική έκθεση αριθ. 24: «Αντιμετώπιση της ενδοκοινοτικής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ: ανάγκη για περαιτέρω δράση», 2015
Βλέπε: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_24/SR_VAT_FRAUD_EL.pdf

³² Το καθεστώς 42 είναι ένα τελωνειακό καθεστώς στο οποίο τα αγαθά εισάγονται και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία σε ένα κράτος μέλος και είναι σαφές τη δεδομένη χρονική στιγμή ότι τα αγαθά εγκαταλείπουν το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους για να εισέλθουν σε άλλο κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, οι τελωνειακοί δασμοί επιβάλλονται στο κράτος μέλος εισαγωγής κατά τον χρόνο της εισαγωγής, αλλά υπάρχει απαλλαγή από τον ΦΠΑ, διότι θα καταβληθεί αργότερα κατά την απόκτηση μετά την εισαγωγή στο κράτος μέλος άφιξης των αγαθών. Τη στιγμή της εισαγωγής, το πρόσωπο που προσκομίζει τα εμπορεύματα στο τελωνείο δηλώνει τον κωδικό τελωνειακού καθεστώτος 4200 (για εισαγωγή) ή τον κωδικό 6300 (για επανεισαγωγή) στην τελωνειακή διασάφηση εισαγωγής.

τη συστηματική πρόσβαση των φορολογικών και τελωνειακών αρχών στις σχετικές πληροφορίες.

Όλα τα εν λόγω μέτρα θα συμβάλουν στην οικοδόμηση μεγαλύτερης αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των φορολογικών διοικήσεων η οποία θα είναι απαραίτητη για την πλήρη εφαρμογή του οριστικού συστήματος ΦΠΑ.

3.1.3. Προς αποδοτικότερες φορολογικές διοικήσεις

Έως το τέλος του 2017, η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ξεχωριστή δέσμη δυο εκθέσεων:

- μια έκθεση βάσει του άρθρου 12 του κανονισμού αριθ. 1553/89 σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη για την εγγραφή των υποκειμένων στον φόρο σε μητρώα, τον καθορισμό και την είσπραξη του ΦΠΑ, καθώς και τις λεπτομέρειες και τα αποτελέσματα των συστημάτων ελέγχου σχετικά με τον ΦΠΑ³³.
- μια έκθεση βάσει του άρθρου 27 της οδηγίας 2010/24/ΕΕ περί αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών για την είσπραξη φόρων - ιδίως του ΦΠΑ - που δεν καταβάλλονται οικειοθελώς από τους υποκείμενους στον φόρο³⁴.

Οι εν λόγω εκθέσεις θα αποσαφηνίσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φορολογικές διοικήσεις όσον αφορά την είσπραξη των φόρων, σε ένα μεταβαλλόμενο κοινωνικό, οικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον. Η ψηφιοποίηση, η παγκοσμιοποίηση, τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα, η φορολογική απάτη και η φοροαποφυγή, καθώς και οι περιορισμοί των πόρων υποχρεώνουν τις φορολογικές διοικήσεις να αναθεωρήσουν τις πρακτικές τους και να αναζητήσουν σύγχρονους ή εναλλακτικού τρόπους είσπραξης των φόρων στην ενιαία αγορά. Αυτό επιπλέον παρέχει μια ευκαιρία στην Επιτροπή να ξεκινήσει έναν στρατηγικό διάλογο υψηλού επιπέδου με τις εθνικές αρχές, για τον σχεδιασμό λύσεων που θα εφαρμόζονται με συνεκτικό τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ και θα ευθυγραμμίζονται με τους κανόνες της ΕΕ.

3.2 Προς μια εκσυγχρονισμένη πολιτική συντελεστών

Όπως ανακοίνωσε στο σχέδιο δράσης της για τον ΦΠΑ, η Επιτροπή σχεδιάζει επίσης να εκσυγχρονίσει τους κανόνες που περιορίζουν επί του παρόντος την ελευθερία των κρατών μελών να καθορίζουν τους συντελεστές ΦΠΑ.

Εκτός από την πρόταση για τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις, η οποία αναφέρεται στο σημείο 2.1.2 ανωτέρω, η Επιτροπή θα προτείνει έως τον Νοέμβριο του 2017 μεταρρύθμιση των συντελεστών ΦΠΑ. Αυτό συνάδει με το οριστικό καθεστώς που βασίζεται στην αρχή της φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού, το οποίο θα αντικαταστήσει σταδιακά το ισχύον μεταβατικό καθεστώς για τη φορολόγηση των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

³³ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας, ΕΕ L 155/13 της 7.6.1989.

³⁴ Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα, ΕΕ L 84/1 της 31.3.2010.

Πράγματι, όταν τα αγαθά και οι υπηρεσίες θα φορολογούνται στο κράτος μέλος προορισμού, οι προμηθευτές των αγαθών/παρέχοντες τις υπηρεσίες δεν θα αποκομίζουν σημαντικό όφελος από την εγκατάσταση σε κράτος μέλος με χαμηλότερο συντελεστή. Επομένως, οι διαφορές στους συντελεστές ΦΠΑ δεν θα μπορούν πλέον να διαταράσσουν τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι θα θεσπιστούν επίσης εγγυήσεις για την αποφυγή πιθανών κινδύνων, όπως η υποβάθμιση των εσόδων, η στρέβλωση του ανταγωνισμού, η πολυπλοκότητα και η έλλειψη ασφάλειας δικαίου.

3.3 Προς μια δέσμη μέτρων για τον ΦΠΑ υπέρ των ΜΜΕ

Οι ΜΜΕ επιβαρύνονται με αναλογικά υψηλότερο κόστος συμμόρφωσης με το σύστημα ΦΠΑ απ' ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις λόγω της πολυπλοκότητας και του κατακερματισμού του συστήματος ΦΠΑ στην ΕΕ. Σε μια προσπάθεια μείωσης του κόστους συμμόρφωσης, η Επιτροπή θα εκπονήσει έως τον Νοέμβριο του 2017 μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων απλούστευσης για τις ΜΜΕ, η οποία θα έχει ως στόχο να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που θα συμβάλλει στην ανάπτυξή τους και θα ευνοεί το διασυνοριακό εμπόριο.

Το υφιστάμενο ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις στοχεύει στη μείωση του κόστους συμμόρφωσης για τις ΜΜΕ, δεν είναι όμως κατάλληλο για ένα σύστημα που βασίζεται στην αρχή της φορολόγησης στο κράτος μέλος προορισμού. Πρέπει να προσαρμοστεί έτσι ώστε να διασφαλίζει ισότιμη μεταχείριση των ΜΜΕ, ανεξαρτήτως από το πού είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ, και να τους παρέχει κίνητρα για να συμμετέχουν σε διασυνοριακές δραστηριότητες και να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες της ενιαίας αγοράς.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος ΦΠΑ και η προσαρμογή του στις προκλήσεις που θέτει η καταπολέμηση της απάτης είναι καθοριστικής σημασίας για το μέλλον της ενιαίας αγοράς. Η μεταρρύθμιση του υφιστάμενου συστήματος ΦΠΑ θα πρέπει να συμβάλει στην ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και να συμπληρώσει το θεματολόγιο που όρισε η Επιτροπή για ένα δικαιότερο και αποδοτικότερο σύστημα φορολόγησης των εταιρειών στην ΕΕ.

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι απαραίτητο και επείγον να συνεχιστεί η πορεία προς ένα σύστημα ΦΠΑ σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο μπορεί να ενισχύσει την απασχόληση, την ανάπτυξη, τις επενδύσεις και την ανταγωνιστικότητα, και είναι κατάλληλο για μια ολοένα και περισσότερο ψηφιοποιημένη οικονομία. Η Επιτροπή παραμένει προσηλωμένη στην τήρηση αυτών των υποσχέσεων.